

BEGELEIDENDE RAPPORTAGE

quicksan Wet natuurbescherming

diverse adressen begrotingsjaar 2024

ProWonen

Rapport quickscan Wet natuurbescherming

Diverse adressen begrotingsjaar 2024, Prowonen

Opdrachtgever	ProWonen Postbus 18 7270 AA Borculo
---------------	---

Rapportnummer	21140.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	27 oktober 2023

Opsteller ¹	████████████████████
Kwaliteitscontrole	████████████████████

¹ VRIJGAVE

In onze rapportages en offertes wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Middels ons kwaliteitssysteem worden offertes en rapporten aantoonbaar vrijgegeven.

Daarom Econsultancy

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
4.1	Zorgplicht	6
4.2	Soortenbescherming	6
4.3	Gebiedenbescherming	7
4.4	Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
5.1	Vogels.....	9
5.2	Vleermuizen	11
5.3	Overige zoogdieren	14
5.4	Reptielen, amfibieën en vissen	15
5.5	Ongewervelden	16
5.6	Planten	16
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	17
6.1	Broedvogels.....	17
6.2	Vleermuizen	18
6.3	Steenmarter	18
6.4	Overige soort(groep)en.....	19
6.5	Samenvatting benodigde vervolgstappen.....	19
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN	22
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	23

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van ProWonen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan 387 adressen van ProWonen ten behoeve van begrotingsjaar 2024.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen renovatie, verduurzaming en/of sloop en nieuwbouw van woningen in de woonkernen van Vorden, Ruurlo, Borculo, Eibergen, Zieuwent, Halle, Zelhem, Velswijk en Hengelo.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

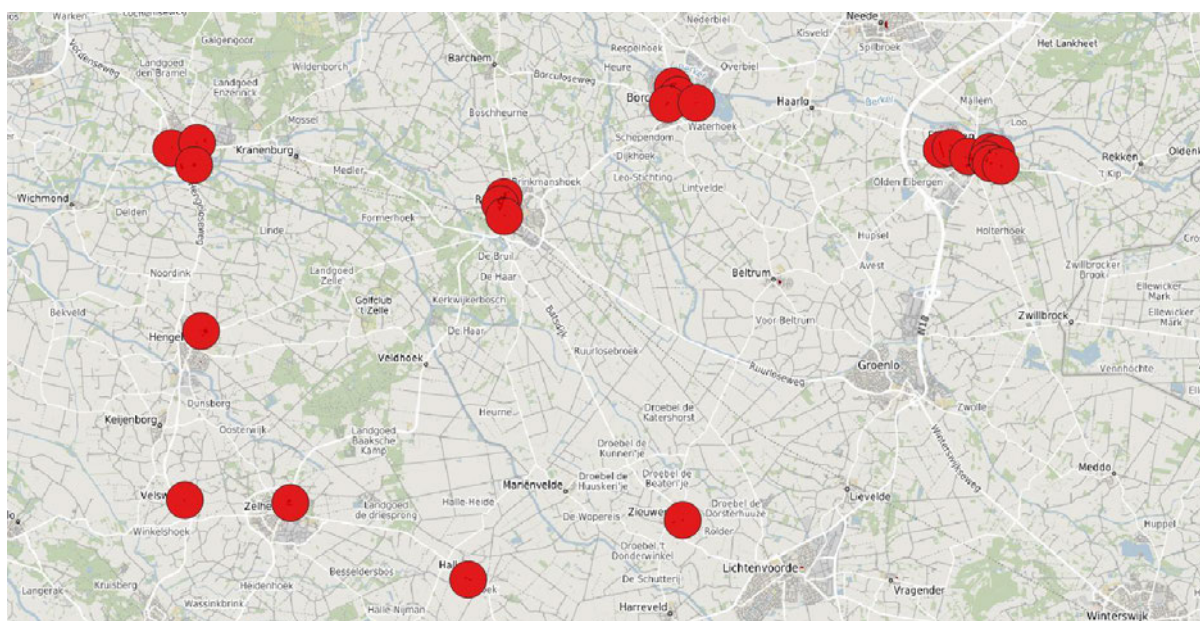
Locatiegegevens, beschrijving van de deellocaties, foto's per deellocatie en locatiespecifieke onderzoeksresultaten zijn beschreven in factsheets per deellocatie (clusters). Deze factsheets maken deel uit van deze rapportage. In onderhavig begeleidend rapport is de onderzoeksmethodiek, een samenvatting van de onderzoeksresultaten en conclusies die voor alle locaties van toepassing zijn, opgenomen.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van het grootste deel van de onderzoekslocaties niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie betreft 387 woningen in de woonkernen van Vorden, Ruurlo, Borculo, Eibergen, Zieuwent, Halle, Zelhem, Velswijk en Hengelo. De adressen betreffen voornamelijk eengezinswoningen, seniorenwoningen en enkele appartementencomplexen. In figuur 2.1 is globaal de ligging van de onderzoekslocaties weergegeven.

Figuur 2.1. Ligging onderzoekslocaties.

In tabel 2.1 is een overzicht gegeven van de woningen die tot de onderzoekslocatie behoren. In totaal zijn de 387 adressen verdeeld over 46 straten. Op basis van de grootte van de onderzoekslocatie en de verspreiding van de woningen zijn de straten verdeeld in 23 onderzoeksclusters.

Alle onderzoeksclusters zijn gelegen in woonkernen (bebouwde kom) van dorpen in de Achterhoek. Het grootste deel van de bebouwing bestaat uit rijwoningen met 2 tot 3 bouwlagen. Een deel van de woningen bestaat uit laagbouw seniorenwoningen.

Tabel 2.1. Overzicht van de in 2023 te onderzoeken adressen ten behoeve van begrotingsjaar 2024.

Plaats	Complex	Adressen	Woningen
Vorden	5121BD	Prins Bernardweg 2, 6 t/m 16	8
	onbekend	Berend van Hackfortweg 23	1
	1466AA	Prins Clauslaan 1 t/m 23 en Margrietlaan 17 t/m 39	24
Ruurlo	1291AA (ged)	De Schoemaker 16, 17, 20, Mauritslaan 6, 8	5
	1297AB	Clauslaan 2-4; 9-11-13; Everwennink 9, 13; Koopmanstraat 18, 20, 22; Mauritslaan 1, 3, 5; Weversstraat 1, 3, 5	16
	1290AA	Clauslaan 1-3-7-8-10-14-16-20-22, Everwennink 1 t/m 7, Gerrit Sprok- kereefstraat 1-3-7-9-14-16-22-26-28, 32 t/m 40, 44 t/m 48; Huttenhof 2- 4-8-10-14-16; J. Dimmendaalstraat 1-2-4-6-7-8-9-11; J. Telkampstraat 6- 10-14,26 t/m 32; Koopmanstraat 6 t/m 16, Sophialaan 3-6-7-9-13-14-15- 16-19-21-22-26-27-29-31-32-35-37-38-40-41-43-44-45-51-53-61-65-67; Van Heeckerenlaan 1-3, 7 t/m 15, 6-12-16-35-37-39-43, Wildenborchse- weg 14-16-20-22-26-32-34-38-40-44-46	111
	1269AB	Wiersseweg 13-15	2
Borculo	1035AA	Burgemeester Bloemersstraat 9-1 t/m 21, 2 t/m 20	21
	1021AG	Graaf Wichmanstraat 16, 18, 20, 22, 26, 28, 30	7
	1044AC (ged.)	Lijsterbesstraat 6 t/m 12	4
	1044AC (ged.)	Prunusstraat 29A t/m 35	4
Eibergen	onbekend	Huenderstraat 28 t/m 38, Kon. Julianstraat 32 t/m 36 en 25 t/m 31	13
	1105AA	Hoogkamp 23 t/m 31, 35 t/m 39, 57-59, 24 t/m 40, 58-60, Kruiskamp 28- 30-32, Koningsbult 26, 27, Wenneker 1,2,4,6,7,8,9,10,11,13,14, Reuve- kamp 36	38
	1105AB/1106AA	Krebberskamp 5 t/m 15, 8 t/m 32, 17 t/m 29	23
	1105AC	Scholtenhofmansbrink 26, 30, 34 t/m 42, 42A	5
	1080AC	Esweg 33, 33A, 36; Meidoornstraat 15, 19, 23, 25, 27, 29	8
	1084AA	Lariksweg 4 t/m 70, 74, 76	32
Zieuwent	1731AD/1732AB	Kleuterstraat 21, 22, 24, 26, 30 en 33	6
Halle	1371AA	Haverstraat 5, 7, 9, 13 t/m 27, 35 t/m 41, 45, 47, 49, 51, 53, 55, 57	19
Zelhem	1535AC	Frans Halsstraat 8, 12, 14, 16; Jan Steenstraat 8, 10, 14, 19 t/m 27; Vincent van Goghstraat 1, 3, 7, 9, 13 t/m 21; Jozef Israelstraat 1 t/m 13, 17 t/m 29	35
Velswijk	1560AD	Prunushof 1, 3, 7, 9	4

Hengelo	onbekend	Het Karspel 84	1
Totaal:			387

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de woningen te verduurzamen, renoveren of te slopen. Hierbij kunnen werkzaamheden aan daken en gevels plaatsvinden. Wat de werkzaamheden exact zullen inhouden en of ieder complex wordt gerenoveerd, is op het moment van schrijven van onderhoudig rapport nog niet bekend.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 15, 16, 23 maart en 1 mei 2023. Tijdens dit veldbezoek zijn alle onderzoekslocaties bezocht. Tijdens het veldbezoek zijn de locaties gefotografeerd en is de bebouwing beoordeeld op geschiktheid voor beschermde soorten. ook is het groen in de directe omgeving van de bebouwing beoordeeld op mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- of diersoorten.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen de bebouwde kom kunnen dit zijn: huismus, gierzwaluw, sperwer, ransuil, roek en slechtvalk. Van deze soorten kan de slechtvalk op voorhand worden uitgesloten. Deze soort broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen. Binnen de onderzoekslocaties is deze bebouwing niet aanwezig.

Huisemus

Huismussen broeden voornamelijk in bebouwing onder dakpannen en in andere openingen/nisjes in bebouwing. Op basis van de resultaten van de veldbezoeken kan geconcludeerd worden dat de bebouwing in alle onderzoeksclusters in potentie geschikt zijn als broedlocatie voor huismussen. Er zijn bijvoorbeeld ruimtes onder de dakpannen aanwezig waar huismussen kunnen broeden. Enkele voorbeelden van geschikte broedlocaties voor huismussen zijn weergegeven in figuren 5.1 en 5.2. Bij renovatie- en sloopwerkzaamheden aan deze bebouwing kunnen negatieve gevolgen ontstaan voor huismussen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.1 Huismussen op dakgoot.

Figuur 5.2 Huismussen bij een broedlocatie.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden in bebouwing in de bebouwde kom onder dakpannen of andere nissen in bebouwing, die vaak via de kopgevels of net onder de dakgoten bereikbaar zijn. Zie figuren 5.3 en 5.4 voor voorbeelden van geschikte invliegopeningen voor gierzwaluwen die op de onderzoekslocaties zijn aangetroffen. Het grootste gedeelte van de bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als broedlocatie voor gierzwaluwen. In een aantal woonkernen zijn enkellaagse seniorenwoningen aanwezig waar de openingen te klein zijn voor gierzwaluwen om in te vliegen en waar de bebouwing onvoldoende invlieghoogte heeft voor. Afhankelijk van de uiteindelijke ingrepen die plaats gaan vinden aan de bebouwing die geschikt is als nestlocatie voor gierzwaluwen, kunnen er negatieve gevolgen ontstaan voor gierzwaluwen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 5.3 Geschikte invliegopening in nokvorst.

Figuur 5.4 Geschikte invliegopening voor gierzwaluwen onder de dakgoot.

Sperwer en ransuil

Sperwer en ransuil maken gebruik van oude nesten van ekster of zwarte kraai om te broeden, of maken nesten van vergelijkbare grootte, deze nesten kunnen zich ook bevinden in de bebouwde kom. Binnen de invloedsfeer van de onderzoekslocaties zijn geen potentiële nesten van jaarrond beschermde roofvogels zoals sperwer en ransuil aangetroffen.

Ransuilen maken daarnaast incidenteel gebruik van bomen in de bebouwde kom als winterroestplaats, waar soms vele ransuilen samen overwinteren. Uit gegevens van de NDFF zijn er geen winterroestplaatsen van ransuilen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocaties. Daarnaast blijft het groen volledig behouden. Negatieve gevolgen voor deze soorten zijn daarmee uitgesloten.

Roek

Roeken broeden in kolonies in boomkronen. Deze kolonies bevinden zich veelal in het buitengebied, langs snelwegen en kunnen zich ook in de bebouwde kom bevinden. Binnen de invloedsfeer van de onderzoekslocaties zijn geen potentiële nesten van jaarrond beschermde roeken aangetroffen.

Categorie 5 broedvogels

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals spreeuwen, spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai.

Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Overige broedvogels

De bebouwing op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals kauw en Turkse tortel. In bomen en struiken in de tuinen kunnen soorten als merel en houtduif broeden. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, Brandt's vleermuis, baardvleermuis, bosvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocaties is in principe allemaal geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuren. De ruimte bij de dakpannen geeft toegang tot de ruimte tussen het dakbeschot en de dakpannen en spouwmuren. Ook geeft bij diverse bebouwing ruimte langs de dakranden toegang tot geschikte verblijfsmogelijkheden. Verder zijn er op verscheidene plekken ruimtes achter betimmeringen waargenomen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf en als baltsverblijf (zie hoofdstuk 6). In figuren 5.5 en 5.6 zijn voorbeelden gegeven van geschikte invliegopeningen voor vleermuizen die in het plangebied zijn aangetroffen.

Figuur 5.5 Invliegopening voor vleermuizen bij een open stootvoeg.

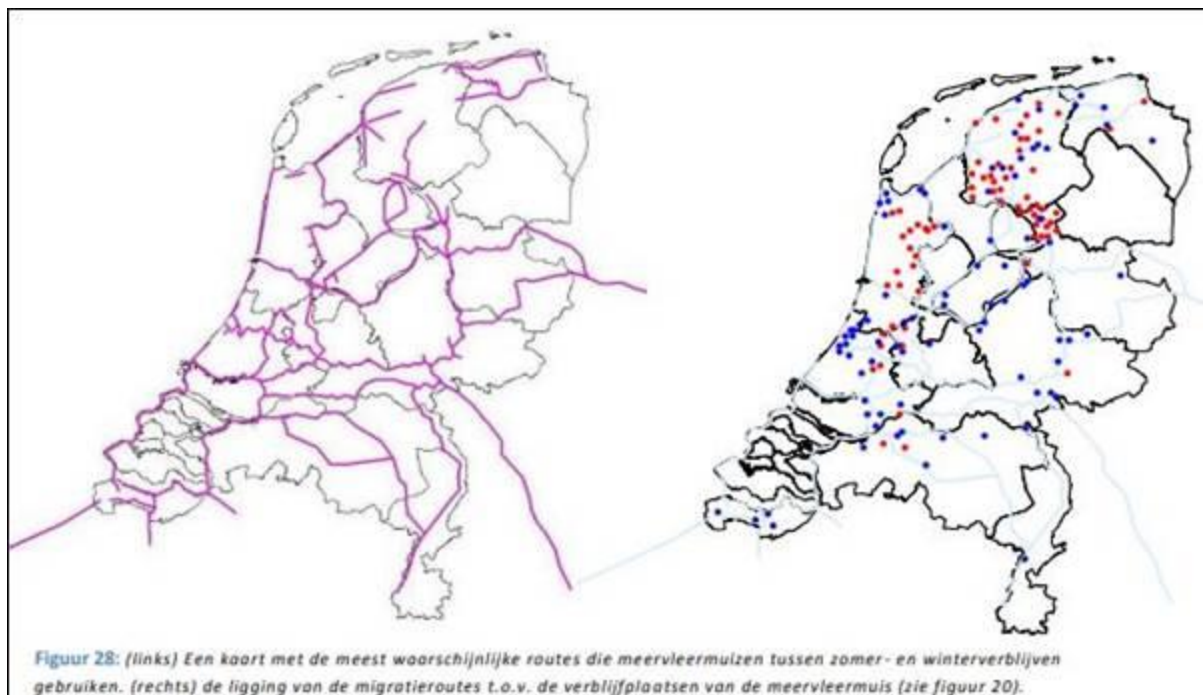

Figuur 5.6 Invliegopeningen voor vleermuizen bij overhangende kantpannen.

Zomer/paar/winterverblijfplaatsen van meervleermuizen en verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuizen zijn in de bebouwing op de onderzoekslocaties redelijkerwijs uit te sluiten.

Meervleermuizen kennen in principe 2 verblijven, het zomer en winterverblijf. In Nederland zijn redelijk grote aantallen meervleermuizen in de zomer aanwezig (geschat 13.900 vrouwen, 2930 mannen) en er zijn behoorlijk veel zomerverblijfplaatsen bekend (69 kraam en 86 mannen verblijfplaatsen) (data van 2012). Er zijn echter maar 3 clusters winterverblijfplaatsen bekend: Veluwe, Kust van Holland en Mergelgroeven, in totaal worden hier 's winters ongeveer 500 dieren waargenomen. Winterverblijfplaatsen zijn bij voorkeur klimatologisch dynamisch, dus relatief tochtig en koud, met een matige temperatuurbuffering, denk hierbij aan kelders, bunkers en mergelgroeven. De winterverblijven hebben ook een zeer belangrijke functie als paarverblijf. Vaak verblijven de mannetjes de hele winter in het winter/paarverblijf en gebruiken de vrouwtjes deze verblijven als tussenstop, waar ze dan ook paren. Rond deze verblijven kunnen ook regelmatig in de paarperiode zwermende meervleermuizen worden aangetroffen en kan vanaf half juli worden waargenomen tot eind oktober. Slecht geïsoleerde rijtjeswoningen en kleine appartementencomplexen bevatten geen geschikt klimaat als winterverblijfplaats voor de meervleermuizen.

Overwinterende vleermuizen in Nederland zijn zeldzaam, naar schatting slechts 5 procent van de zomerpopulatie. (Haarsma A.-J. & Jansen, E.A.). Met name de grote rivieren als de Rijn, Maas, Waal en de IJssel worden gebruikt als migratieroute door de meervleermuis, zie figuur 5.7. Aangezien de onderzoekslocaties niet in de omgeving van de IJssel zijn gelegen, is de onderzoekslocatie niet gelegen nabij een migratieroute van meervleermuizen.

Figuur 5.7 Migratieroutes van de meervleermuis (Haarsma, A.J., 2011).

Voor wat betreft de gewone grootoorvleermuis zijn in de woningen op de onderzoekslocatie geen geschikte hangplaatsen of zolderruimtes aanwezig waar de gewone grootoorvleermuis zijn voedsel kan opeten. In de directe omgeving (buitengebied van de betreffende woonkernen en historische panden in het centra van de dorpen) zijn veel gebouwen aanwezig die meer geschikt zijn als verblijfplaats voor grootoorvleermuizen dan de bebouwing op de onderzoekslocaties.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Direct grenzend aan de onderzoekslocatie zijn geen bomen aangetroffen met boomholtes waar boombewonende vleermuizen in kunnen verblijven. Op voorhand kan daarom uitgesloten worden dat de werkzaamheden voor negatieve gevolgen voor in de omgeving verblijvende boombewonende vleermuizen zullen leiden.

Naast de onderzoekslocaties bevinden zich echter wel verscheidene opstallen met mogelijke ruimtes in de vorm van open stootvoegen en open dakranden die als verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen kunnen dienen. Eventuele verblijfplaatsen in deze opstallen ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie en de aard van de ingreep, mogelijk hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie (zie hoofdstuk 6).

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk watervleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. De voorgenomen ingrepen hebben uitsluitend betrekking op de bebouwing. de bebouwing zelf biedt geen geschikt habitat voor vleermuizen. In de bebouwde kom zijn stadsbomen en parken belangrijk foerageergebied, deze gebieden vallen niet onder de invloedssfeer van eventuele ingrepen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Potentieel aanwezige vliegroutes blijven met de voorgenomen ingreep volledig behouden. Gemeentelijke laanbeplanting langs wegen maakt geen onderdeel uit van de voorgenomen ingrepen.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: boommarter, steenmarter, bunzing, wezel, hermelijn, das en eekhoorn. Omdat alle locaties binnen de bebouwde kom zijn gelegen en de ingrepen alleen betrekking hebben op rijtjeshuizen en appartementencomplexen, zijn negatieve gevolgen op boommarter, das, wezel, bunzing en hermelijn op voorhand uit te sluiten.

Steenmarter

De onderzoekslocaties vormen geschikt habitat voor de steenmarter. Deze soort komt in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De bebouwing op de onderzoekslocatie is allemaal bewoond en er zijn geen openingen aanwezig die toegang geven voor steenmarters. Het voorkomen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen op de onderzoekslocatie is daarmee redelijkerwijs uit te sluiten. Er zijn wel enkele schuurtjes geschikt als vaste rust- en voortplantingsplek voor de steenmarter. Overtreding ten aanzien van de Wet natuurbescherming is enkel aan de orde wanneer er werkzaamheden aan de schuurtjes plaatsvinden, zie hoofdstuk 6.

Eekhoorn

De omgeving van de onderzoekslocaties vormen geschikt habitat voor de eekhoorn. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen bomen aanwezig waar nesten van eekhoorns zijn aangetroffen. De renovatie of sloop van de woningen zal daarom niet leiden tot negatieve gevolgen voor in de omgeving voorkomende eekhoorns.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en rosse woelmuis. De verblijfplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen ingrepen echter niet aangetast.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen en amfibieën

In de Achterhoek komen diverse soorten streng beschermde reptielen en amfibieën voor zoals boomkikker, rugstreeppad, kamsalamander, hazelworm en levendbarende hagedis. De onderzoekslocatie betreft uitsluitend bebouwing in de bebouwde kom en aangrenzende kleine voor- en achtertuinen. Het voorkomen van streng beschermde soorten is op deze locaties op basis van habitat en verspreidingsgegevens op voorhand uit te sluiten.

De voor- en achtertuinen vormen in beperkte mate geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de beplanting en onder takkenhopen. Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de onderzoekslocatie uitgesloten. Voor de mogelijk te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming. Aangezien de werkzaamheden betrekking zullen hebben op de bebouwing, zijn negatieve gevolgen voor deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocaties niet te verwachten vanwege het ontbreken van oppervlaktewater.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als teunisbloempijlstaart (wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart), grote vos (iep, zoete kers en sommige wilgensoorten) en grote weerschijnvlinder (boswilg en grauwe wilg) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocaties uit te sluiten. In de bebouwde kom van dorpen in de Achterhoek is geen geschikt habitat voor deze soorten aanwezig.

5.6 Planten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing, verharding en siertuin, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde plantensoorten op de onderzoekslocaties in de bebouwde kom niet te verwachten.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen. In paragraaf 6.4 is een samenvatting van de benodigde vervolgstappen per onderzoekscluster weergegeven in tabelvorm.

6.1 Broedvogels

Jaarrond beschermde broedvogels

Huismus en gierzwaluw

De nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Indien er op de onderzoekslocaties nestplaatsen van huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus op de onderzoekslocatie aanwezig zijn, dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd en de werkzaamheden eveneens buiten het broedseizoen plaatsvinden, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

De te bebouwing op de onderzoekslocaties is in principe allemaal geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocaties voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van de projecten

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming naar verwachting niet te vermijden en is daarom een ontheffingsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Gelderland, middels een ontheffingsaanvraag.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De woningen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn mogelijk geschikt als vaste rust- en voortplantingsplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het is van belang dat uitstraling van (werk)lichten, ook strooilicht, op de vleermuisgeschikte gevels van bebouwing rond de onderzoekslocatie wordt voorkomen, zowel tijdens de werkzaamheden als in de toekomstige situatie. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van verstoring van eventuele verblijfplaatsen in de omliggende bebouwing is te voorkomen door de verlichting niet toe te laten nemen. Er kan bijvoorbeeld worden gewerkt bij daglicht, er kan worden verlicht met speciale verlichtingsarmaturen waarbij geen strooilicht ontstaat of zoveel mogelijk wordt voorkomen of er kan gebruik worden gemaakt van amberkleurig licht.

6.3 Steenmarter

Op de onderzoekslocatie zijn meerdere schuurtjes geschikt als vaste rust- en voortplantingsplaats. Indien er werkzaamheden uitgevoerd worden aan één van de schuurtjes zal er een aanvullende inspectie plaats dienen te vinden. De aanvullende inspectie zal moeten uitwijzen of er een beschermde functie aanwezig is.

Artikel 3.10 lid 1a (Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen) en lid 1b (Het is verboden de vaste rust- en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen). van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing.

6.4 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6.5 Samenvatting benodigde vervolgstappen

De geschiktheid van de onderzoeksclusters voor beschermde soorten staat beschreven in separate factsheets die deel uitmaken van deze rapportage. In tabel 6.1 is een samenvatting van de onderzoeksresultaten van de quickscan Wet natuurbescherming weergegeven per plaats, onderzoekscluster en straatnaam.

Tabel 6.1 Samenvatting onderzoeksresultaten quickscan Wet natuurbescherming per cluster

Plaats	Cluster	Adressen	Huismussen	Gierzwaluwen	Vleermuizen	Overig
Vorden	1	Berend van Hackfortweg 23	ja	ja	ja	Schuur geschikt voor steenmarter.
	2	Prins Bernhardweg 2 t/m 16 (even getallen)	ja	ja	ja	nee
	3	Margrietlaan 17 t/m 39 (oneven getallen)	ja	ja	ja	nee
		Prins Clauslaan 1 t/m 23 (oneven getallen)				
Ruurlo	4	De Schoemaker 16, 17 en 20	ja	ja	ja	Schuurtjes bij Sophialaan geschikt voor steenmarter.
		Mauritslaan 1, 3, 5, 6 en 8				
		Clauslaan 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 20 en 22				
		Gerrit Sprokkereefstraat 1, 3, 7, 9, 14, 16, 22, 26, 28, 32, 34, 36, 38, 40, 44, 46 en 48				
		Sophialaan 3, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 16, 19, 21, 22, 26, 27, 29, 31, 32, 35,				

		37, 38, 40, 41, 43, 44, 45, 51, 53, 61, 65 en 67				
		Van Heeckerenlaan 1, 3, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 35, 37, 39 en 43				
	5	Everwennink 1, 3, 5, 7, 9 en 13	ja	ja	ja	nee
		Koopmanstraat 18, 20 en 22				
		Weversstraat 1, 3 en 5				
		Huttenhof 2, 4, 8, 10, 14 en 16				
		J. Dimmendaalstraat 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9 en 11				
		J. Telkampstraat 6, 10, 14, 26, 28, 30 en 32				
		Koopmanstraat 6 t/m 16 (even getallen)				
		Wildenborchseweg 14, 16, 20, 22, 26, 32, 34, 38, 40, 44 en 46				
	6	Wiersseweg 13 en 15	nee	nee	ja	nee
Borculo	7	Graaf Wichmanstraat 16, 18, 20, 22, 26, 28 en 30	ja	ja	ja	nee
	8	Burgemeester Bloemerstraat 2 t/m 8 (even getallen)	nee	nee	ja	nee
	9	Burgemeester Bloemersstraat 9, 13 t/m 21 (oneven getallen)	nee	nee	ja	nee
	10	Lijsterbesstraat 6 t/m 12 (even getallen)	ja	ja	ja	nee
		Prunusstraat 29A, 31 t/m 35 (oneven getallen)				
Eibergen	11	Lariksweg 4 t/m/ 24 (even getallen), 28 t/m 70 (even getallen), 74 en 76	ja	ja	ja	nee
	12	Meidoornstraat 15, 19, 23, 25, 27 en 29	ja	ja	ja	nee
		Esweg 33, 33A, 36				
	13	Huenderstraat 28 t/m 38 (even getallen)	ja	ja	ja	nee
		Kon. Julianstraat 32 t/m 36 (even				

		getallen) en 25 t/m 31 (oneven getallen)				
	14	Hoogkamp 23 t/m 31, (oneven getallen) 35 t/m 39, (oneven getallen) 57, 59, 24 t/m 40 (even getallen, 58 en 60	ja	ja	ja	nee
	15	Kruiskamp 28, 30 en 32	ja	ja	ja	nee
	16	Koningsbult 26 en 27	ja	ja	ja	nee
		Wenneker 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13 en 14				
		Reuvekamp 36				
	17	Krebberskamp 5 t/m 15 (oneven getallen), 8 t/m 32 (even getallen), 17 t/m 29 (oneven getallen)	ja	ja	ja	nee
	18	Scholtenhofmansbrink 26, 30, 34 t/m 42, 42A	ja	ja	ja	nee
Velswijk	19	Prunushof 1, 3, 7 en 9	ja	ja	ja	Schuurtjes geschikt voor steenmarter.
Zelhem	20	Frans Halsstraat 8, 12, 14 en 16	ja	ja	ja	Schuurtjes geschikt voor steenmarter.
		Jan Steenstraat 8, 10, 14, 19 t/m 27 (oneven getallen)				
		Vincent van Goghstraat 1, 3, 7, 9, 13 t/m 21 (oneven getallen)				
		Jozef Israelstraat 1 t/m 13 (oneven getallen), 17 t/m 29 (oneven getallen)				
Halle	21	Haverstraat 5, 7, 9, 13 t/m 27, 35 t/m 41, 45, 47, 49, 51, 53, 55 en 57 (oneven getallen)	ja	ja	ja	Schuurtjes geschikt voor steenmarter.
Zieuwent	23	Kleuterstraat 21, 22, 24, 26, 30 en 33	ja	ja	ja	Schuurtje bij nummer 30 geschikt voor steenmarter.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING EN HOUTOPSTANDEN

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden of beschermde houtopstanden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

De onderzoekslocaties zijn allemaal gelegen binnen de bebouwde kom van dorpskernen in de Achterhoek. De onderzoekslocaties zijn daarom allemaal gelegen buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk. Vanwege de ligging in de bebouwde kom vallen eventuele te kappen bomen niet onder houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben.

Gezien de aard van de eventuele ingrepen, namelijk verduurzaming, renovatie en mogelijk sloop en nieuwbouw op dezelfde locatie, zijn negatieve externe effecten op in de omgeving liggende Natura 2000-gebieden uit te sluiten. Verdere vervolgstappen worden niet noodzakelijk geacht.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van ProWonen een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd diverse adressen van ProWonen die onder begrotingsjaar 2024 vallen.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen renovatie- of sloopwerkzaamheden op de onderzoekslocaties.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

Locatiegegevens, beschrijving van de deellocaties, foto's per deellocatie en locatie specifieke onderzoeksresultaten zijn beschreven in factsheets per deellocatie (clusters). Deze factsheets maken deel uit van deze rapportage. In onderhavig begeleidend rapport is de onderzoeksmethodiek, een samenvatting van de onderzoeksresultaten en conclusies die voor alle locaties van toepassing zijn, opgenomen.

De initiatiefnemer is voornemens de woningen te renoveren of te slopen. Hierbij kunnen werkzaamheden aan daken en gevels plaatsvinden. Wat de werkzaamheden exact zullen inhouden en of ieder complex wordt gerenoveerd, is op het moment van schrijven van onderhavig rapport nog niet bekend.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	(gevel)groen verwijderen buiten het broedseizoen of broedvogelinsectie voorafgaand aan verwijderen.
	jaarrond beschermd	ja	ja	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar huismussen is bij bijna alle onderzoeksclusters benodigd. bij het grootste deel van de bebouwing is gierzwaluwonderzoek benodigd.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	ja	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar gebouwbewonende vleermuissoorten is bij alle onderzoeksclusters benodigd.
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Grondgebonden zoogdieren	minimaal	mogelijk	mogelijk	mogelijk	bij werkzaamheden aan de schuurtjes dient nader ecologisch onderzoek gedaan te worden naar de steenmarter. aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Amfibieën	minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Overige soortgroepen	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000	> 2,5 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	n.v.t.				-
Houtopstanden	n.v.t.				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- BIJ12 (2022). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017b). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017c). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>.
- BIJ12 (2017d). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.
- Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 27 oktober 2023 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.
- Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied bebouwde kom betreffende dorpskernen, periode 2017-2022. NDF. Geraadpleegd op 27 oktober 2023 van <https://ndff-ecogrid.nl>.
- Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 27 oktober 2023 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.
- Verspreidingsatlas (z.d.). NDF. Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 27 oktober 2023 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.
- Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.

Provinciale bronnen

- Provincie Gelderland (2021, maart). Planviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). Geraadpleegd op 27 oktober 2023 van <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.
- Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 27 oktober 2023 van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.
- Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 27 oktober 2023 van <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>.

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren
Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluitier, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergstern, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluitier, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapkster, klein waterhoen, kleine barmstij, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekeltzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimplmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tiftjaf, torenvalk, tuinfluitier, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangstern, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimperlmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komavvlinder, pimperlmoervlinder, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempen-se heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert

Artikel 3.10. Andere soorten	
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtsorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, den-nenorchis, dregs, echte gamander, franjgentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiseranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboomje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruide, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruide, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: - Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; - Houtopstanden op erven of in tuinen; - Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; - Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; - Kweekgoed; - Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; - het dunnen van een houtopstand; - uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: - ten minste eens per tien jaar worden geoogst; - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	- Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. - Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

